

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шӯрои муштараки диссертатсионии БД.КOA-022 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба кори диссертатсионии Шарифова Лайлӣ Абдуллоевна дар мавзӯи “Шароитҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии донишҷӯён дар муҳити муосири таълимию тарбиявии коллечҳои техникӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст

1. Имрӯз раванди нави таърих бар души насли ҷавон, бахусус, донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ ва олии мамлакат вазифаҳои судманду басо мураккабро гузоштааст. Тарбия намудани ҷавонон дар руҳияи арзишҳои маънавию ахлоқӣ, ватандӯстию хештаншиносӣ, ҳудогоҳии миллӣ, омӯзиши илмҳои дақику муосир боиси он мегардад, ки ҷавонон неруи тавоноии арзишҳои маънавий-ахлоқиро дарк намуда, дар рафторҳои амалии худ истифода баранд.

Дар сиёсати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони сиҳибистиклолии кишвар ба масъалаи ҷойгоҳи арзишҳои маънавий-ахлоқӣ дар ҷомеа тавачҷуҳи зиёд дода мешавад. Тарбияи инсонии комил ҳамеша дар маркази асосии тавачҷуҳи тамоми олимону донишмандони ҷаҳон қарор дошту дорад. Барои Тоҷикистон дар ин ҷода омӯзиш ва истифода бурдан аз дурдонаҳои фарҳанги пурғановати ниёгон, омӯзиши таҳқиқотҳои назарраси олимони ҷаҳон дар раванди маърифатнокию ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии насли наврас, бахусус, донишҷӯёни коллечҳои техникӣ, метавонад нақши муҳим бозад.

Омӯзиш ва дар амал татбиқ намудани мактаби бузурги ниёгонамон, ки барои тарбияи комили ҷавонону наврасон, ҳазорҳо панду андарзҳо ва шоҳкориҳои беназир ба ёдгор гузоштаанд, дар шароити кунунӣ, барои тарбияи ҷавонон аз ҷумла донишҷӯёни даврони соҳибистиклол айни муддао буда, дар замири онҳо хислатҳои писандидаи инсониро мепарварад.

Аз ин рӯ, дар таҳқиқоти диссертатсионӣ докталаби дараҷаи илмӣ кӯшиш ба ҳарч додааст, ки шароитҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии донишҷӯёнро дар муҳити муосири таълимию тарбиявии коллечҳои техникӣ мавриди таҳқиқи ҳаматарафа ва амиқ қарор диҳад.

Бо дарназардошти андешаву мулоҳизаҳои болозикр, мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Шарифова Лайлӣ Абдуллоевна хеле мубрам ва муҳим арзёбӣ гардида, аз арзиши назариявӣ ва амалӣ доштани таҳқиқоти диссертатсионӣ далолат мекунад.

Диссертатсия мутобиқ ба талаботи Низомнома дар бораи шӯрои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ба тасвиб расидааст, иҷро шудааст. Қори диссертатсионӣ дар шӯъбаи педагогика ва психологияи Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Қомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи Семинари илмӣ-методии Пажӯҳишгоҳи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратчаласа аз 17.02.2022, №03).

Дар хулосаи шӯъбаи педагогика ва психология ва ҷаласаи васеи Семинари илмӣ-методии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Қомии АТТ ба диссертатсия баҳои объективиро ҳаматрафа ва мусбат дода шудааст.

2. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ ҷанбаҳои гуногуни шароитҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии донишҷӯён дар муҳити муосири таълимию тарбиявии коллеҷҳои техникӣ мавриди омӯзишу таҳқиқ ва баррасӣ қарор шудааст.

Натиҷаҳои илмии таҳқиқотро ба сифати маводи иловагӣ ва тавсияҳои амалӣ дар фаъолияти омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олиӣ касбӣ, дар тартиб додани барномаҳо, дастурҳои таълимӣ, зимни таҳияи лексияҳо ва курсҳои махсус, ташкили семинару конференсияҳо, тайёр кардани қорҳои таҳқиқотӣ истифода бурдан мумкин аст.

Натиҷаву хулосаҳои асосӣ ва пешниҳоду тавсияҳои илмию амалии таҳқиқот ба ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии донишҷӯён дар муҳити муосири таълимию тарбиявии коллеҷҳои техникӣ, ҳамчунин ба ҷустуҷӯи роҳу усул ва технологияҳо муосири ташаккули арзишҳои маънавию ахлоқии ҷавонон мусоидат мекунад.

Натиҷаҳои таҳқиқотро метавон дар ҷараёни дарсҳо, ҷамъомаду маҳфилҳои адабию маърифатӣ, ҷорабиниҳои беруназаудиторӣ, ба монанди шабнишинӣ, конференсия, мизҳои мудаввар ва озмунҳо дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, литсей ва гимназияҳо, дар курсҳои такмили ихтисос ва семинарҳои омӯзишӣ ҷиҳати такмили маҳорати касбии омӯзгорон, дар таҳияи диссертатсия ва қорҳои курсиву дипломӣ васеъ истифода бурд.

3. Мазмун ва муҳтавои диссертатсияи Шарифова Лайли Абдуллоевна дар мавзӯи “Шароитҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии донишҷӯён дар муҳити муосири таълимию тарбиявии коллеҷҳои техникӣ” ба шиносномаи ихтисоси илмии 13.00.01 –

Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот, аз ҷумла ба банди 3 – Антропологияи педагогӣ (концепсияи тарбия, таълим ва иҷтимоисозии шахс тавассути таълим; низомҳои /шароитҳои/ рушди шахс дар чараёни таълим, тарбия, омӯзиш;), банди 5 – Назария ва концепсияҳои тарбия (омилҳои иҷтимоӣ-фарҳангии тарбия; шаклҳо, принсипҳои тарбияи кӯдак дар марҳилаҳои гуногуни ба камол расидани ӯ; асоҳҳои арзишии ташаккули раванди таълим, низомҳои педагогии тарбия;) мувофиқат мекунад.

4. Муқарароти асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот ҷиҳати баррасии мутахассисон дар конфронсҳои илмӣ, семинарҳои илмию методӣ, мизҳои мудаввар, ҷаласаҳои кафедраҳои коллеҷҳои техникӣ ва шӯбаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ироа гардида, дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, ки таҳқиқоти озмоишӣ он ҷо баргузор гардидаанд, мавриди тасвибу озмоиш қарор дода шуда, тасдиқи амалии худро ёфтаанд.

Мазмуни асосии таҳқиқот ва натиҷаҳои дар раванди корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ноилшуда тавассути нашри мақолаҳои илмӣ дар нашрияҳои илмӣ ва ироаи маърузаҳо дар ҷорабиниҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ироа ва тасвиби худро ёфта, 5 номгӯй мақолаҳои илмӣ муаллиф дар маҷаллаҳои тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 номгӯй мақолаҳо дар маҷмуаи маводи конференсияҳо нашр шудаанд.

Теъдоди интишороти доғалаб дар нашрияҳои тақризшаванда ба талаботи банди 34 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни 2021, №267 тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

5. Маводи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда қорбасти шудаанд, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунанд.

6. Диссертатсия ба талаботи банди 53-и Низомнома дар бораи шӯрои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шудааст, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷаҳо ва муқаррароти нави илмӣ барои ҳимояи ошкор мебошад, ки аз саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар илми педагогика шаходат медиҳад.

7. Талаботи Низомнома дар бораи шӯрои диссертатсиониро ба роҳбарӣ гирифта, комиссияи экспертии диссертатсияи Шарифова Лайли Абдуллоевна тавсия медиҳад, ки:

1) Диссертатсияи Шарифова Лайлӣ Абдуллоевна дар мавзуи “Шароитҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънавий-ахлоқии донишҷӯён дар муҳити муосири таълимию тарбиявии коллеҷҳои техникӣ” барои Ҳимоя дар шӯрои муштараки диссертатсионӣ иҷозат дода шавад;

2) Ба сифати муассисаи пешбар: Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни ва ба сифати муқарризони расмӣ: Абдурахимзода Қудратулло Саид - доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогика ва психологияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ва Табаров Нурулло Сафаралиевич - номзади илмҳои педагогӣ, омӯзгори калони кафедраи сотсиология ва психологияи идоракунии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шаванд.

3) Барои муайян кардани вақти Ҳимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони Ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,
доктори илмҳои педагогӣ

Муҳаммедов Ғ.Б.

Аъзои комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ

Каримзода М.Б.

номзади илмҳои педагогӣ

Маҳкамов Д.

23.09.2022

“Имзои Ғ.Б. Муҳаммедов, М.Б. Каримзода ва
Д. Маҳкамовро тасдиқ мекунам”

Нозири кадрҳои АТТ

М. Саидова